

Turen til Nordirland

September 2015

Den 13. september mødtes alle 32 deltagere i Københavns Lufthavn. Vi fløj til Dublin Lufthavn i Irland, kørte derefter med bus til Nordirland. De næste 4 dage var fuldt besatte af oplevelser. Den første dag var vi på byrundtur i Belfast, og derefter på gårdbesøg hos Mike Frazer. Den anden dag besøgte vi et whiskydestilleri om formiddagen og over middag var vi på gårdbesøg hos Paul McCauley. På tredjedagen besøgte vi Andrew Meeke om formiddagen, eftermiddagen var fri, da vi skulle til Irsk aften senere. Den 4. dag var vi på Titanic museet om formiddagen, eftermiddagen var på egen hånd i Belfast.

Alt i alt var det en meget spændende og indholdsrig tur, hvor vi så på Dextere (både lang- og kortbenede), kulturelle seværdigheder og en masse skøn irsk natur. En helt igennem god og veltilrettelagt tur, som vi kan takke Julie Martin Hansen og Anette Kaalund for, da det er dem, der har haft det store arbejde med at tilrettelægge turen ned til mindste detalje. Julie var også vores guide, og havde til tider et stort arbejde med at holde styr på os alle sammen, men vi kom da hjem med flyveren alle sammen.

Til sidst vil jeg gerne takke alle jer, der har skrevet et indlæg til dette Magasin, uden jer havde det ikke været muligt at lave det.

Vi glæder os allerede til næste tur.

Hilsen Svend og Jytte Bak

Historie

Nordirland blev grundlagt i 1920 ved Loven om Irlands regering, efter at Ulsters fortrinsvis protestantiske unionister, der udgjorde et flertal på 2/3 af befolkningen i området, havde modsat sig de katolske nationalisters bestræbelser på at opnå hjemmestyre og siden, dvs. efter Påskeoprøret i 1916, en uafhængig irsk stat.

Nordirland

Northern Ireland, selvstyrende område under Storbritannien omfattende den nordøstlige del af øen Irland; 14.160 km², 1,7 mio. indb. (2004). Nordirland er inddelt i seks amter, der sammen med tre i Den Irske Republik udgør den historiske provins Ulster

Landskab

Nordirland har form som en gryde med den store sø Lough Neagh i bunden omgivet af bjerge og højdedrag gennemskåret af dalstrøg. Mod NV ligger skiferbjergkæden Sperring, der når en højde af 678 m.

Sprog

Der tales engelsk med varierende irsk præg, men også med islæt af skotsk. Dialektale forskelle følger hverken politiske eller religiøse skel i befolkningen

Dagbog af Julie Martin Hansen

Irlands turen - 13. til 18. september 2015

Alle mødtes i lufthavnen, hvor vi fik vores boardingpas og gik til gaten. – Men så skete det, at Julie næsten ikke kom med flyet. I sikkerhedskontrollen, ved "undersøgelsen", glemte en medarbejder at give Julie hendes ting/pas tilbage. Hun ilede bare afsted uden at få tingene med sig. Anette gik til cockpittet, for at snakke med kaptajnen, han holdt flyet tilbage indtil Julie kom ombord – det var med ca. 20 min. forsinkelse. Flyveturen til Dublin lufthavn tog 2 t. 15 min. Vores buschauffør ventede på os – sikke en rar chauffør! Meget hjælpsom var han.

Så kørte vi til Antrim, vest for Belfast, ca. 25 min. kørsel fra Belfast.

Dejligt hotel hvor vi var indkvarterede og vi fik god aftensmad, 3 rettes menu.

Dierdre & Howard (Dierdre tidligere formand for Dexter foreningen i Nordirland) og hendes mand – vi talte om mangt og meget, fordi Julie har korresponderet meget med Dierdre om turen.... Med mange gode råd og hjælp med at finde værter – ja hendes hjælp har været stor. Hun fik overrakt en gave og en stor buket blomster fra deltagerne.

Dierdre fortalte os, at hun har været indkaldt til den engelske Dronning Elisabeth, dronningen tildelte hende en MBE medalje (Member of British Empire), for Dierdre's utrætteligt arbejde for at redde Dexter racen i Irland! Flot er det.....

Historien går ud på, at Dierdre var i zoologisk have og så 2 Dextere – det viste sig, at der kun var 30 stk. tilbage i Irland – så Dierdre tog hjem og arbejdede i mange år for at redde racen – og det lykkedes.

Alle var godt trætte efter den lange dag.

Mandag - dag 1

Fik utroligt lækkert morgenbord - kl. 7-9, men vi skulle afsted kl. 8 med vores bus til Belfast.

Vores guide stod på bussen kl. 9. Hun fortalte om byen – meget af byen er bygget i Dronning

Victorias tid - flotte udsmykkede bygninger, særdeles City Hall (Rådhuset i Belfast) og selvfølgelig

Universitetet med sine røde sten, der kom fra Skotland, et pragteksemplar af arkitektur fra den tid.

Så fortsatte turen rundt i byen til det sted, hvor "troubles" var, d.v.s. hvor katolikker og protestanter & IRA kæmpede imod hinanden i 70erne & 80erne – der var store malerier på gavlene af husene samt stort hegn... men efter, at der var lavet fredsaftale, blev byen "hel" igen, i stedet for at være delt.

Det var sådan, at IRA mente, at englænderne skulle ud af Irland.

Guiden var født og opvokset i Belfast, hun fortalte, at om 8-9 år vil alle hegn og mure være væk og alle vil være unionister, dem der holder med England – jo, det var mærkeligt at se, efter at i 1969-70-71 døde mange unge engelske soldater her - jo man kan godt huske – det var den gang, jeg boede i England.

Turen varede halvanden time - derefter kørte vi ud til gårdejeren **Mike Frazer** i **Tempelpatrick**.

Mike Frazer har været udstationeret som ulands bistandshjælper i Tanzania, Somalia og Bangladesh.

Han fortalte, at han solgte sit revisorfirma og tog af sted – desuden fortalte han, at han har arbejdet for Verdensbanken i New York samt UN – han er en rigtig forretningsmand og desuden byggede han en RUND stald, som vi var ude at se, et noget specielt staldsystem, der kostede 1.5 million £– utrolig dyrevenligt staldsystem.

Vi blev vist rundt og så hans Dexter kvæg – det er langbenende dyr – et smukt sted, hvor han boede i et nybygget stuehus – der blev serveret te, kaffe og brød – og Mike Frazer er en rar mand, han fortalte meget om sin gård med 2 x ejendomme. Han kom ud af huset med en stor tromme, hvor alle deltagere skulle skrive deres navne på. Mike Frazer har 1 gård med 100 ha og den anden med 200 hektar...

Han købte en gammel gård, da han kom tilbage til Irland, han rev det hele ned og byggede nyt hus... Det gamle hus og rester af 2 politistationer ligger i en "bog" (mose), hvor jorden er fugtigt og det hele forsvandt eller blev suget ned i jorden!

Dyrene bliver udstillet på Gosforth Showet og får pæne præmier.

Der blev overrakt en gave til Mike fra deltagerne af turen. Så blev klokken omkring 16.30, og vi tog tilbage til hotellet for afslapning inden aftenmad kl. 18

Tirsdag - dag 2

Morgenmad – og af sted med bussen! - i dag flere oplevelser i den nordirske natur, med bjerge og grønne marker, jo man siger, at "Irland er den grønne Ø" og det er rigtigt. Smukt er det. Her til morgen, med lidt morgentåge og sol, kørte ad kystvejen – hav på den ene side - bjerge og marker på den anden side – en smukt tur på ca. 2 timer på smalle veje hele vejen...

indtil vi nåede til Bushmills Whisky Destilleri – her var der rundvisning på ca. 1. time – Destilleriet er fra 1600-tallet og vi så, hvordan whiskyen blev lavet og et lager med store egetræs tønder – nogle tønder kom fra Spanien og var tidligere brugt til sherry – hele lagret duftede skønt! – derefter så vi, hvor whiskyen blev tappet og pakket, og her sluttede rundvisningen. Derefter var der gratis smagsprøver i restauranten ved butikken og hallen. Vi spise lækker frokost her og opholdt os her ca. 2. timer i alt.

Kl. 14 30 tog vi til husmandstedet **Paul McCauley** – og hans kone og to søde piger, der tog imod os. Sikke nogle hyggelige folk! Vi så staldforholdene og Paul fortalte, at han købte foder (hø og halm) fra Sydirlend... Så ud og se dexterne – nogle flotte dyr han havde bag gården. Diedre og Howard ankom og vi så på Pauls dejlige Dexterer og flotte tyr... Det Paul fortalte, blev oversat fra engelsk til dansk.

Efter rundvisningen havde Pauls kone lavet et rigtigt flot kaffebord i stalden, te, kaffe, lækage og andre lækre kager! Skønt at få eftermiddagskaffe og te – nogle familiemedlemmer hjalp til.....

Poul fortalte, at prisen på kød er elendig – kun 10 kr. pr. pund kød, når dyrene sælges på marked. Poul bor i et flot naturområde med fred og ro, og så er det grønt ....

Der blev stillet spørgsmål om dyr og landbrug i Nordirland – kvæg og får er der mange af i Nordirland, de har så mange landrovere og store biler, som kører med dyretransporter... et almindeligt syn her. Alt hø og halm transporteres fra Sydirlend til Nordirland, fordi der ikke findes kornmarker i Nordirland.

Der blev overrakt en gave til Paul, for det dejlige besøg, fra deltagene på turen...

Onsdag - dag 3

God tid til morgenkaffe i dag og kørte fra hotellet kl. 9.

I dag skal vi ud for at se Rowallane Estate: **Andrew Meeke** – han lejer marker af Rowallane Estate – det er en længere køretur med megen trafik pga. myldretid – vi var lidt forsinkede. Vi ankom til Rowallane Estate, hvor Andrew og hans far ventede på os ved parkeringspladsen, de havde en lille truck til folk, der ikke gik så godt.

Andrew Meeke er økolog – og han fortalte om sin gård og sine dyr – han har rigtig mange dyr på Rowallane, og han har også dyr, som afgræsser nogle Irske øer. Desuden har han et salg af kød på internettet www.blackbeef.co.uk hvor han har god afsætning af kød, med mange faste kunder.

Rowallane Estate var ejet af en præst, der arvede stedet. Der blev bygget stalde og lavet en historisk have, man kunne tydeligt se, træ og buske fra fremmede lande, f.eks. så jeg et træ – dem der bliver rigtigt gamle, der findes i Californien. Stedet ejes af National Trust i dag, og i denne forbindelse, efter aftale med Andrew, har vi givet bidrag til National Trust for vores besøg.

Et rigtigt smukt sted, flot hus med butik, vi havde madpakke med fra hotellet og spiste på gårdspladsen i solskin. Vi tog af sted ca. kl. 13.30. og kørte tilbage til hotellet, da vi i aften skal til Irsk Aften

Irsk Aften kl. 18

Vi kørte fra hotellet kl. 16.45. Det var en god køretur ud til Irish Folk & Transport Museum. Vi kiggede rundt og derefter kom en guide, en stor mand, klædt i gammeldags uldjakesæt med vest. Først, var vi inde i et stort hus, bygget af nogle velhavende folk - huset var fra 1700-tallet, og der blev fortalt om dem, der ejede det. Så gik vi ud af huset, lidt længere hen ad gaden til Biografen – her blev der serveret 1 glas vin til gæsterne. Vi sad på bænken i biografen og hørte irsk musik, spillet af nogle unge mennesker - musikken var så smuk at høre, og der var en danser, der dansede riverdance. Det varede ca. 1. time

Derefter middag med en 2 rettes menu, og kaffe og te til sidst.... Men pludseligt kom 2 damer og fik gæsterne i gang med at danse irsk folkedans, det var rigtigt sjovt!! Der blev spillet godt op til dans af 2 spillemænd med violin og banjo.

Kl. 21.45 var vi nødsaget til at stoppe, fordi vi skulle overholde køre-hviletid bestemmelserne for chaufføren... Det var en pragtfuld aften!

Torsdag - dag 4

Så tog vi til Belfast – for at se det verdensberømte museum for Titanic, skibet der blev bygget i Belfast. Belfast har været en by med megen industri, skibsbyggeri, hørfabrikker og meget mere engang. I dag bliver skibsværftet brugt til reparationer og off shore reparationer.

Først tog vi hen til "The Pump House", en god tur var det derhen... der så vi pumpe til tørdokken hvor Titanic blev bygget – stor pumpe var det... og dokken var meget stor.

Selve Titanic museet var bygget af nogle sølv lignende plader - en flot bygning må man sige.

Udstillingen startede på 4. sal og man "kørte nedad" i bygningen, som var indrettet som Titanic. Sikke en luksus, skibet var 1. klasse, ligesom stuer i et hus..... Der var 1. classes rygerum, musik rum og meget mere, der var 945 besætningsmedlemmer ombord. På skibet fandtes der aircondition. Det var et flot besøg og meget interessante og lærerige timer her.

Ca. kl. 13 tog vi ind til byen Belfast og hele eftermiddagen var til fri afbenyttelse.... Bussen hentede os igen kl. 16. og vi tog tilbage til hotellet til aftensmad kl. 19. Så er det den sidste aften i Nordirland på vores hotel – et hyggeligt ældre hotel, der tidligere var hørfabrik.

Kl. 19 var der middag – Der blev spist god mad, og der var taler, Julie holdt tale til vores hyggelige chauffør Arthur, en mand med godt humør, må man sige og en uvurderlig hjælp under hele turen. Arthur fik overrakt en flaske af Bushmills bedste 12 års whisky, for sin gode kørsel....

Tove holdt også en lille takketale til Julie, fordi hun havde arrangeret turen for os. Julie fik overrakt en forklæde med navn på. Julie blev så glad, at hun hoppede rundt og klappede i hænderne. Af JB

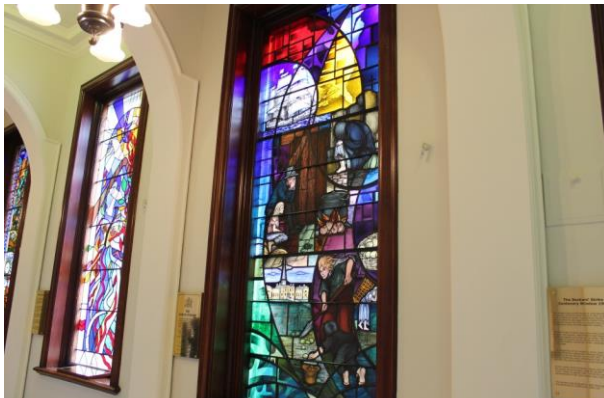
Hilsen Julie og Aksel, Graasten Dexter Ærø

Irland 2015

Byrundtur i Belfast af Susanne Nielsen

Vi startede fra hotellet med bussen og på vejen til Belfast så vi små grønne marker, der alle var indhegnet med tjørnehække, dyrehegn og pigtråd. Alle hækkene var sirligt klippede. Alle de små græsmarker var enten slået eller der gik køer eller får på dem. Husene langs vejen var meget velholdte og forhaverne var belagt med fliser og skærver, kun enkelte huse havde græsplæner. I de små byer var der meget flotte blomsterbede og blomster der hang i krukke i lygtepælene.

I Belfast parkerede vi ved City Hall for at møde vores guide og for at købe drikkevarer til turen. Det viste sig at det ikke var så nemt at købe øl, så vi måtte nøjes med sodavand. Vores guide var født og opvokset i Belfast og fortalte på turen om kulturen, bygningerne og om de uroligheder der har været i byen.

Vi så City Hall der var byens rådhus. Det blev bygget i 1890 i forbindelse med at Belfast blev tilskikket byrettigheder. Det var en meget flot bygning og der var åbent for offentligheden. Vi så at hele bygningen var lavet af marmor og at vinduerne var blyindfattede ruder, der var lavet af en kunstner. Billederne i ruderne fortalte Nordirlands historie.

Vi kørte igennem Queens kvarter, hvor Universitetet lå. Det var en meget stor gammel bygning som stammede fra Dronning Victorias tid. Faktisk var hele kvarteret, bygninger der blev brugt af universitetet og de studerende.

Irland 2015

Vi så Gran Opera House og Custom House.

Custom House der var en toldbygning fra 1800 tallet er en imponerende bygning der er bygget i Italiensk Neorenæssance. Den blev brugt til opkrævning af told fra de skibe der anløb havnen.

Vi kørte igennem de kvarterer i Belfast, hvor der har været uroligheder. Guiden fortalte om urolighederne og vi så mindesmærker og malerier på husene der beskrev meninger og holdninger. Vi så også hegnet der var sat op imellem bydelene og kørte igennem den tidligere grænsekontrol. Meget skræmmende syn med hegn, pigtråd og bygninger i ruiner. Man taler om at hegnet skal rives ned igen nu, og håber på at freden kan holde.

Vi kørte tilbage til City Hall og satte vores guide af og kørte derefter videre til Mike Frazer.

Hilsen Susanne

Nordirland består af seks historiske amter (på engelsk: county):

Amtrim
Armagh
Down
Fermanagh
Londonderry
Tyrone

Nordirlands fem største byer:

Armagh
Belfast
Londonderry (Derry)
Lisburn
Newry

The Hollytree farm - Mike Fraser af Simone Christiansen

Dexter både de kortbenede og langbenede af slagsen samt sorte og røde.

Navnet på farmen kan oversættes med: Kristtjørn gården og der var der også en del kristtjørn flere steder.

Farmen var ikke helt nem at finde, da vores store bus ikke havde let ved at kører rundt på de små Nord Irske landeveje, blev den parkeret på en rastepads og vi blev sat til at gå. Den første låge vi ringede på var nabogården til Hollytree farm, men det viste vi bare ikke. Naboen havde så ringet til Mike og han mødte os ved den næste låge med en farmwaggon til Julie. Så hun blev kørt rundt som den bedste guide nogen sinde har kunnet ønske sig. Dejligt med al den gæstfrihed.

Mike havde en del af de kortbenede som han kaldte show dyr, dem han gik på skue med. Der er vist almindelig enighed om blandt danske Dexter folk, at den slags køer ikke høre til blandt dem vi vil have her i Danmark.

Inden vi blev vist rundt på de tre indhegninger hvor dyrene gik, fik vi en opvisning i Nord Irsk gæstfrihed. Mens vi spiste vores medbragte sandwich, frugt og vand, var der engelsk kaffe og te bord.

Der var indkaldt forstærkning til gården, så man havde fornemmelsen af at hele familien samt naboer var ankommet for at hjælpe til.

Her ved tebordet lå en stor sten med vand strømmende igennem et hul, boret gennem den ca. 1 m tykke sten. Stenen er fundet i skoven og skulle være magnetisk og nabogården hed da også Ironfarm (Jerngården). Mike var vist vældig stolt af denne sten.

Inden vi blev sluppet løs blev vi beordret op på trappen og så skulle der tages gruppe foto. Det blev rigtig godt.

Men så blev der sagt: nu skulle vi ud og se på køer og det blev der gjort. Der blev talt og oversat, der blev spurt og oversat. Der var travlt.

I den første fold, gik mødre med kalve. Og vi kunne da godt se at selv de kortbenede Dexter køer, var flotte dyr.

I næste fold gik bla. En ko med et øre. En frygtelig historie, hvor hun var blevet væk og først fundet 3 dage efter i en dyb grøft. Mens hun lå der var rovdyrene begyndt at spise af hende, men det eneste der nu kan ses, er det ører der mangler. Hun får lov at gå til hun dør, fortalte Mike.

Efter en længere tur rundt på markvejen, hvor vi passerede vandhullet hvor stenene fra helt hus var forsvundet i det bundløse dyb..... (tja han var god for nogle fantastiske historier, ham Mike).

Den sidste fold var ved staldområdet. Her gik de unge tyrer og køer. Flotte eksemplarer men også nogle han havde lovet at sælge for en anden. De havde ikke helt så meget kød på som især de kortbenede viste.

Mike havde også en ganske speciel slags plastik planker som spaltegulv. De er affjedrende og skridsikre (i hvert fald ifølge Mike). Men det så godt ud og han havde haft det i et stykke tid.

Vores sidste oplevelse var en nervepirrende busvending på Mikes gårdsplads. Vores store turistbus havde vovet sig op til farmen og skulle nu vende med alle om bord. Det var med centimeter vores gode chauffør, Arthur, baksede rundt mellem låger, træer og de fantastiske Irske indkørsels piller. Men han klarede det, selv om der nok var en eller anden af de gode danskere der tænkte: nu går det galt!

Mike Fraser var et fantastisk eksempel på en Nord Irsk kvægfarmer med passion for de små køer. Du kan snildt besøge ham hvis du nogen sinde kommer på de kanter.

Med venlig hilsen og tak for en god tur:

Simone Christiansen,

med på en kigger og opdrætter af Dværggeder!

Bushmills Distillery af Michael og Anette Kaalund

Vi besøgte:

Bushmills Distillery det var en skøn oplevelse vi fik lov til at smage forskellige whisky som man selv kunne vælge og her er lidt historie om bryghuset:

Bushmills er meget vigtigt for den lokale økonomi både som arbejdsgiver på destilleriet, men også fordi den som verdens ældste whisky destilleri tiltrækker mange turister til området. Det anslås at der hvert år går omkring 110.000 besøgende igennem tælleapparaterne.

Mange lokale elsker at blande Bushmills med varmt vand og krydderier i hvad de kalder a Hot Bush og er en fremragende sjus på en kold aften. Den bliver nogle gange kaldt "Hot Toddy". Bushmills bliver også brugt i kageopskrifter og specielt som ingrediens i de møllehjuls tunge Christmas Puddings.

De lokales slang for den Nordirske whisky er "Bush" Give me a glass of Bush or give me a glass of Black Bush" er en meget gennemgående ordre på mange nordirske pubber.

En medarbejder fortalte, at der også er nogle der bruger Bushmills i deres grød.

Dette må være ordene fra en skøn tur til Irland dannet af Julie og Aksel fra Ærø som er brugt 2 år for at få denne tur til at lykkes kæmpe knus og kram til dem :-)

Hilsen Michael og Anette Kaalund
Egebjerggård Dexter

Besøg hos Dexterfarmer Poul McCauley af Børge Andersen

På trediedagen besøgte vi om formiddagen The Old Bushmills Distillery, hvorfra vi kørte lidt i nordvestlig retning ud på landet for at besøge Poul McCauley. Julie havde orienteret om, at vi skulle besøge en gammel slægtsgård, der nu blev drevet af Poul og hans hustru. Vi måtte forvente, at vi her ville se nogle gamle bygninger. De øvrige bygninger, herunder beboelsen, var af ældre dato.

Vi blev meget varmt modtaget af Poul og hans hustru, der viste os ind i en nyere åben spaltstald, hvor der i det ene hjørne var opstillet nogle borde med et stort udvalg af diverse kager med tilhørende drikkevarer. Poul spurgte, om vi ville have kaffebord først, eller først se dyrene, og der var udbredt enighed om, at vi gerne ville se dyrene først.

Poul fortalte herefter, at han og hustruen købte gården i 2011 af Pouls forældre. Han var netop som 47½-årig blevet pensioneret fra det stedlige politi, og de havde boet i nærheden.

Der hører 24 ha jord til gården, og de startede med i 2011 at indkøbe 5 Dexterkvier, og i februar i år købte de yderligere 13 kvier, så besætningen består i dag af 20 køer, 18 kvier, 14 kalve, 6 stude og 1 tyr. Hele ejendommens areal er udlagt i græs, der omlægges hver 6.-7. år, og der indkøbes wrap til vinterfodring for omregnet 200-250 kr. pr. balle. Græsset er af dårlig kvalitet, og det kræver tilførsel af magnesium.

Dyrene kan godt være utilfredse. Det er meget vigtigt med mineralfodertilskud. Der anvendes 2400 kg kunstgødning og ellers kun gylle til gårdens arealer. Afhængig af vejret kommer dyrene ind fra slutningen af september til hen mod november md., og de bliver ormebehandlet en gang om året.

Poul sluttede af med, at det var meget vanskeligt at afsætte Dexterdyr. Senest havde han solgt 3 tyre (ca. 26 mdr. gamle), der slagtet vejede ca. 175 kg pr. stk., og afregningsprisen

var 3 pund og 22 pence pr. kg. Hvis et dyr var over 30 mdr. var afregningsprisen pr. kg. Omregnet kun ca. 10 kr. Markedet var meget trykket, og mange dexteravlere var blevet godt og grundigt snydt af en opkøber. Poul erkendte, at det ikke var muligt at finde økonomi i deres Dexterbesætning. De levede af hans pension.

Vi besigtigede herefter først kørerne med kalvene, der sammen med tyren gik på en græsmark lidt fra ejendommen. Der var en enkelt kortbenet og en enkelt Anguskrydsning, medens resten var langbenede Dexter. Helhedsindtrykket var ret pæne dyr i god foderstand, og dyrene virkede meget rolige. Tyren var af virkelig god kvalitet. Poul fortalte, at han havde tyren sammen med en anden dexteravler, og den var indkøbt.

Vi gik herefter over for at se kvierne og studene, der gik lige uden for ejendommen. Alle, med undtagelse af et enkelt dyr, var hornede (kørerne var afhornede).

Det ene dyr uden horn var pollet (afkom efter Anguskrydsningen). Også disse dyr var gennemgående tillidsfulde og pæne dyr i god foderstand.

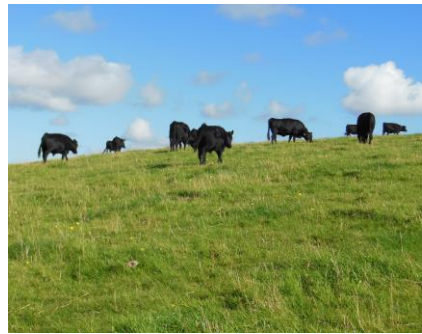
Vi sluttede herefter af med det store kagebord med kaffe og te. Det var et meget interessant besøg som nok fortalte en del om det, at være alm. Dexteravler i Nordirland. En stor tak til Poul og hans familie for deres fremvisning og det indblik, de gav os.

Hilsen Børge Andersen

Besøg hos økolog Andrew Meeke af Lotte og Svend Andersen

Afgang fra hotellet klokken 9:00. Efter en times kørsel ankommer vi til Godset Rowallane hvor vi blev modtaget af Andrew og hans far. Efter en kort præsentation fortæller Andrew lidt om området som er ejet af The National Trust. Han er startet for ca 10 år siden og har nu ca 100 Dexter heraf går ca 60 dyr på godset.

Økologi er i stor fremgang i Irland dog uden støtteordning som i stedet gives til mælkeproduktion.

Andrew fortæller hvordan han får kælvingerne til at være indenfor en 6 ugers periode. Han lukker altid tyrene sammen med køer/kvier på Sankt Patricks dag den 17. marts og lader dem gå sammen i 9 uger. Han bruger altid den yngste tyr til kvierne. Han har tre tyre med forskellig avls linier som er købt i England. Når tyrene bliver taget fra kommer de ud på nogle øer, hvor de græsser og samtidig er beskyttet mod sygdomme, da de er langt fra andre besætninger.

Fra Januar får de drægtige dyr ekstra mineraler for at gøre dem klar til kælving. Kælving foregår i boks hvor de er ca 10 dage under observation. Efter 8-9 mdr. tages kalvene fra kørerne så de kan blive klar til den næste kalv.

Slagtevægt er mellem 190-200 kg. Dyrene får udelukkende græs, de sidste 6 mdr. er det på godt kløver. Kødet sælges på websiden Blackbeef.co.uk

Efter at vi havde set dyrene på marken og nydt den fantastiske udsigt gik vi ind i parken og spiste vores medbragte madpakker. Klokken 13:00 retur til hotellet.

Hilsen Lotte og Svend

Efter vort besøg kunne vi læse på www.blackbeef.co.uk :

Dansk Dexter Forenings, Besætningsbesøg 18. september 2015

I denne uge var vi meget heldige at kunne byde velkommen til 32 besøgende fra hele Danmark, hvoraf mange er medlemmer af Dansk Dexter Forening. De besøgte Black Beefs besætning i Rowallane Estate, hvor de var på marktur. De var på en faglig tur i Nordirland med særlig vægt på god mad, god landbrugspraksis og vores avlsprogram på Black Beef. De var især interesseret i de ikke-kortbenede blodlinier i vores Dynamite besætning med henblik på oksekødproduktion og hvordan formen og rammestørrelse af vore dyr er nøglen til produktion af godt oksekød.

Gruppen blev informeret med en uformel snak om data og statistikker for vor Dynamite besætning og var især interesseret i, hvordan frugtbarheden er blevet opretholdt ved 100 % for de sidste 4 avlssæsoner. De kunne se besætningens effektivitet og så, at 2015 kælvningssæsonen kun varede 8 uger, og at det gennemsnitlige kælvningsinterval var 354 dage.

Besætningens helbred var også et godt emne, og vores brug af en All Trace Bolus før kælvning var af stor interesse for dem. Vi har fundet, at bolus hjælper på 3 vigtige måder:

- 1: For at undgå tilbageholdt efterbyrd .
2. For at øge næringsindholdet af råmælk til kalven.
3. For at hjælpe på frugtbarheden når koen sættes sammen med tyren igen til videre avl

Da Dynamite besætningen opdrættes 100 % på græs, var der en diskussion vedrørende mineral tilskud til dyrene. Ved en inspektion af græsarealerne på Rowallane kunne vi vise vores besøgende, hvor varieret græsset er, hvor vores kvæg går. De mange sorter af græsser, vilde blomster og levende hegn blev bemærket af vores danske gæster, og vi føler, at dette grovfoder, sammen med vores afbalancerede mineraltilskud, og også mineraler i deres drikkevand, resulterer i kvæg, der er tilfredse og veltilpassede i deres miljø samt har en meget skinnende pels/skind.

Gruppen blev vist rundt på en marktur gennem det smukke Rowallane Estate og kunne se de 30 kalve fra i år. Der blev lagt mærke til deres størrelse og form. Alle vores køer er løbet med en af vore 3 avlstyre, Toadhole Polo, Holestone Sarvic Freddy og Moors Genesis.

Det var dejligt at have besøg af sådan en interesseret og velinformeret gruppe, og vi nød meget diskussionerne og at vise dem vores kvæg. Vi ser frem til at holde kontakten, og vi håber at få flere besætningsbesøg med markture i den nærmeste fremtid.

Black Beef www.blackbeef.co.uk

Irsk aften af Rita Nyboe Karstensen

Onsdag aften var vi til irsk aften, som foregik i nærheden af Belfast.

Vi fik en kort information om stedet, som var museum for gamle bygninger, af denne herre.

Vi blev samlet i "Den gamle biograf" hvor vi fik serveret en drink, mens seks unge teenagere spillede og dansede for os, fantastiske dygtige unge mennesker.

Bagefter fik vi serveret en 3-retters menu med drikkevarer, da vi var godt mætte, var tiden inde til en gang Irsk folkedans, nogle gik hårdere til det end andre. Margit var meget ihærdig, hun dansede så skosålerne fløj gennem luften.

Kl. 21.45 var det tid at vende tilbage til hotellet efter en dejlig aften.

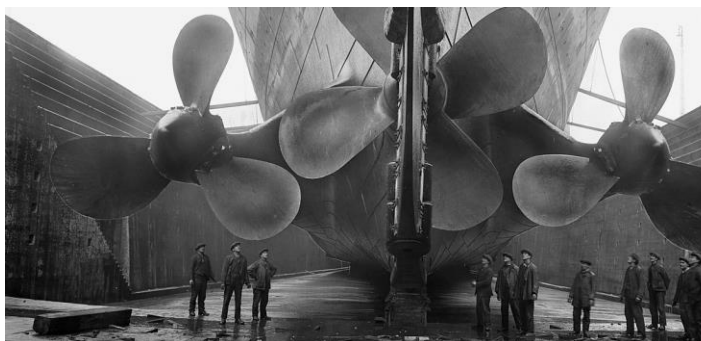
Hilsen Rita Nyboe Karstensen

Besøg på ” TITANIC – Museet ” af Tina og Jens Ole Hededal

Allerede om aftenen, - dagen før turen til BELFAST og Museet, - blev vi, - som vanligt, og af Julie - grundigt informeret om næste dags program m.h.t. - tid for morgenmad, -mødetid v. bussen, - busafgang, - og kort gennemgang af næste dags forløb. Ingen slinger i valsen.

Det blev torsdag morgen, og vi begyndte så småt at samles ude ved bussen. Nogle var klar til afgang kl 8.45 som aftalt – andre kom frem til bussen kl 09.00 , sådan som de nu havde fået besked.

Turen ind til Museet gik let og uden forsinkelser, så vi var der i rigtig god tid – så god tid, at vi kunne nå at se ”pumpehuset” hvor de 3 store pumper som skulle tømme Dokken, var placeret. Kæmpe store – også i forhold til moderne pumper – hver pumpe havde en kapacitet på 15.000 liter pr sekund!!

Museet er bygget lige ved siden af Dokken hvor Titanic blev bygget. - selve dokken og de få bygnings faciliteter omkring den, er i dag de eneste landbaserede vidnesbyrd om det, der engang var ” verdens største konstruktion, som kunne bevæge sig ved egen hjælp ”.

Klokken halv elleve - præcis - blev vi samlet i Museets foyer, og fik en kort orientering om selve Museet og dets indretning, og- selvfølgelig -en længere fortælling om Titanic´s tilblivelse og forlis.

Det tog ca. 3 år at bygge Titanic. - egentlig var hun nr. 2 skib af den serie, det første hed ”Olympic”. men på grund af ca. 1000 tons ekstra luksus, blev Titanic ” Verdens største og mest luksuriøse (passager- skib”.

Med sine 270 meters længde og en vægt på 52300 tons VAR hun også stor, og kunne fragte ca. 1500 passagerer og 800 besætningsmedlemmer.

(- til sammenligning var Storebæltsfærgen ” Dronning Ingrid ” kun 152 m lang, - vejede 10.607 t og kunne medbringe ca. 2280 passagerer.)

Besøget på Museet var en stor oplevelse. Selve bygningen var tydelig inspireret af stævnen på et skib, og et helt kunstværk i sig selv, - 6 etager højt. Et sted inde i bygningen kunne man fra en gondol, - ophængt i en svævebane, - komme en tur rundt i selve værftet, fra køl til dæk, og mærke både varme og støj. Det har været en både farlig og hård arbejdsplads.

Et andet sted kunne man få en video-rundvisning i selve skibet og fornemme dets overdådige luksus for passagererne (især på 1. klasse), og kikke ned i det enorme maskinrum, med de kæmpe store kedler og dampmaskiner.

Derudover var der mange forskellige billeder, - person beskrivelser, - tegninger, - lyd gengivelser, - genstande hentet op fra dybet, - modeller, - kopier, - tekster, - fakta tavler, - film osv. - osv.

I alt 4 etager fyldt med vidnesbyrd om et ganske særligt skib – og dets skæbne - - - - Belfast var en stor og meget driftig by omkring år 1900, og ikke nogen tilfældighed at det netop var der, at ”Verdens Største og Mest Luksuriøse Passagerskib”, blev bygget. Og netop derfor, var det også for mange af byens indbyggere, en stor skam, at Titanic forliste.

Andre prøvede at glatte lidt ud, og hævdede at ” Titanic fejlede ikke noget, da det forlod Belfast ”.

Titanic forliste d. 15. april 1912, og omkring 1500 mennesker omkom.

Belfast blev voldsomt bombet d. 15. april 1943, også her mistede mange livet.

Datoen – 15. april – er stadig en sort dag for mange af Belfasts beboere, og ingen større byggerier eller opgaver bliver sat i gang på denne dato.

Tak for en god tur –
og Tak for godt selskab.

Hilsen Tina og Jens Ole

Forplejning Irland af Morten Christiansen

Under hele Irlandsturen har vi fået en standard engelsk morgenmad på hotellet. Det vil sige bacon, spejlæg, baked beans osv. Det var ikke noget der manglede, dog var der nogle der manglede deres skærest.

På nogle af vores udflugter har vi haft sandwich med fra hotellet.

Aftensmaden fik vi alle dage sammen på hotellet, undtagen Irlandsaften. Her var der et buffet koncept. Men noget anderledes fra det man kender i Danmark. Her blev hvert bord sendt op, en af gangen, til forret buffeten. Her var der en dagens suppe og nogle kolde forretter at vælge imellem.

Herefter måtte man komme op til hovedretten. Hvor man kunne vælge mellem tre slags kød, hvor man kunne vælge 1 stykke. Der var tjenere der serverede det på ens tallerken. Herefter var der altid 2 slags kartofler. Her var der hver aften kartoffelmos, som Irland er kendt for at spise. Samt der var 2 slags grønsager at vælge i mellem, og selvfølgelig en sovs.

Herefter måtte man komme op til hovedretten. Hvor man kunne vælge mellem tre slags kød, hvor man kunne vælge 1 stykke. Der var tjenere der serverede det på ens tallerken. Herefter var der altid 2 slags kartofler. Her var der hver aften kartoffelmos, som Irland er kendt for at spise. Samt der var 2 slags grønsager at vælge i mellem, og selvfølgelig en sovs.

Selvom det var buffet, så betaler man i Irland for en bestemt kategori buffet med et vist antal slags tilbehør og kød, og så må man kun få 1 gang. Det var vi ikke helt beviste om, så det gav lidt bøvvl med tjeneren der var leder.

Til dessert kunne man vælge mellem nogle forskellige slags desserter hver aften.

Drikkelse skulle man hente i baren inden man kom til bords, dette var vi ikke bevidste om i starten, så der måtte vi vente længe på drikkevarer.

Hilsen Morten

Irland 2015

Hvad er kortbenet gen?

Forstå mere om kortben, langben og Chondrodysplasi hos Dexter racen.

Grundlæggende findes der 2 slags Dexter (mange navne for hver):

1. Kortbenet: klassisk Dexter, Dværg, Achondroplastisk eller Chondroplastisk Dværg, Kødtype, Heterozygot, Bærer, Afficeret.

2. Lang benet: Normal, Kerry typen, Mælketype, proportioneret, Homozygot, Normal. Problemet med de fleste af navnene er at de enten er upræcise eller upassende. For eksempel er

Dexterracen som helhed temmelig kortbenet, men selv dyr vi ville kalde langbenede anses ofte for at være kortbenede når de sammenlignes med dyr fra andre racer. Et andet problem er at der findes mange temmelig store "dværge" og mange temmelig små "normale". Forskellen ligger primært i længden på underbenet, hvor et forkortet underben giver en usammenhængende gang på de afficerede/korte ben.

Hvad skal vi så bruge alle disse betegnelser til? - På grund af "Bulldog kalve".

Betegnelsen Bulldog beskriver en voldsom deform kalv som normalt er spontant aborteret i tredje trimester. Før at gøre en lang historie kort, så er det en mild form af Bulldog deformiteten der giver de korte ben.

Bulldogens specielle karaktertræk kaldes chondrodysplasi som er arveligt. Dette betyder at et dyr der har et "Bulldog gen" (allel) vil være påvirket af chondrodysplasi og have en let uproportioneret bygning og usammenhængende gang.

Et dyr med dobbelt chondrodysplasi allel er voldsom påvirket og vil blive aborteret som en meget deform Bulldog kalv.

Dextere med dette gen vil aldrig kunne avle "rene" kalve.

Dette er kun et uddrag, du kan læse meget mere [Her på Dansk Dexters hjemmeside](#)

Kort benet (hos Mike Frazer)

Lang benet (hos Andrew Meeke)